

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 4P/192/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6923202589
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Juričko
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2024:6923202589.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudcom JUDr. Miroslavom Juričkom, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťaťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, t.č. C. Mlynky - B. D., zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, dieťa matky E. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, t.č. na neznámom mieste a otca neuvedeného, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota o nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje sa u mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, ústavná starostlivosť a na jej výkon sa umiestňuje do Centra pre deti a rodiny Mlynky – Biele Vody, Mlynky – Biele Vody 263, 053 76 Mlynky.

II. Matka maloletého E. B., nar. XX.XX.XXXX je povinná prispievať na výživu mal. Matthiasa mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré výživné je matka povinná uhrádzať a na účet Centra pre deti a rodiny Mlynky – Biele Vody, Mlynky – Biele Vody 263, 053 76 Mlynky.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným dňa 19.07.2023 na Okresný súd Rimavská Sobota Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota žiadal aby súd nariadil u mal. A. ústavnú starostlivosť. Okresný súd Rimavská Sobota uvedený návrh postúpil tunajšiemu súdu.

2. Podaný návrh bol zdôvodnený na tom skutkovom základe, že maloletý sa narodil matke E. B. dňa 25.06.2022 vo Všeobecnej viedenskej nemocnici. Táto sa v tom čase zdržiavala vo Viedni, žila na ulici a živila sa žobraním. Nakoľko však matka nemala žiadne platné podklady pre pobyt vo Viedni, bolo jej dieťa odmietnuté vydať, pokiaľ nepreukáže zabezpečenie vhodných podmienok pre starostlivosť o dieťa. Bolo je taktiež ponúknuté núdzové bývanie. Podpísala súhlas s dočasným umiestnením dieťaťa v krízovom centre. Okresný súd Donaustadt vo Viedni vydal dňa 30.04.2023 uznesenie, ktorým rozhodol o repatriácii dieťaťa na územie Slovenska, maloletému bolo určené zariadenie – Centrum pre deti a rodiny Mlynky – Biele Vody. Podľa pracovníkov referátu pre mesto Viedeň, rodičia sa o maloletého nezaujímali. Repatriácia bola zrealizovaná dňa 13.07.2023. Dieťa s rodičmi nebolo v žiadnom kontakte. Matka má trvalý pobyt v obci F. G. XX, v obci sa však zdržiavala u druhu na adrese F. XXX. Z ich spolužitia pochádzajú 4 maloleté deti, otec uznal otcovstvo len k jednému z nich. Deti s výnimkou mal. A. boli umiestnené dňa 05.03.2021 v Centre pre deti a rodiny Mlynky – Biele Vody neodkladným opatrením Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 2P/23/2021 zo dňa 03.03.2021. Následne súd u maloletých nariadil ústavnú starostlivosť. Boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. V mieste bydliska sa nenachádza žiadna blízka osoba, ktorá by sa dokázala o maloletého postarať. Orgán sociálnoprávnej

ochrany detí a sociálnej kurately určil mieru ohrozenia dieťaťa ako vysokú, kde je ohrozený život, zdravie alebo priaznivý vývoj dieťaťa vážne ohrozený alebo narušený. Vzhľadom na uvedené je potrebné nad maloletým nariadiť ústavnú starostlivosť.

3. Navrhovateľ k návrhu pripojil rozhodnutie Okresného súdu Donaustadt, rodný list maloletého, žiadosť mesta Viedeň o umiestnenie dieťaťa v zariadení.

4. Nakoľko sa súdu nepodarilo ani po opakovanom šetrení pobytu matky zistiť jej skutočný pobyt ani miesto jej pracoviska, súd jej doručil písomnosti podľa § 106 ods. 3 C.s.p. oznámením na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke tun. súdu.

5. Súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti matky dňa 25.04.2024, pretože matka bola riadne a včas predvolaná na pojednávanie, pričom svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlnila, ani nežiadala súd o odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov.

6. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, oboznámením s obsahmi spisov a bol zistený tento skutočný stav vecí:

7. Navrhovateľ na pojednávaní konanom dňa 25.04.2024 uviedol, že podmienky sa ani u matky ani maloletého dieťaťa od podania návrhu nezmenili. Maloletý je v zariadení umiestnený od 13.07.2023, po tom, ako bol repatriovaný na územie Slovenskej republiky z Viedne. Matka neprejavila o dieťa žiaden záujem, aj naďalej sa zdržiava v zahraničí na neznámom mieste. Ku dňu 22.04.2024 bola ukončená interakcia s p. H. D. s odporúčaním vyhovieť jej žiadosti.

8. Kolízny opatrovník na pojednávaní konanom dňa 25.04.2024 odporúčal návrhu vyhovieť, najvhodnejším riešením pre dieťa je zverenie dieťaťa do náhradnej rodinnej starostlivosti.

9. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

10. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

11. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

12. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým sa nariaďuje ústavná starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

13. Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

14. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

15. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 61 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 61 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 61 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. Podľa § 61 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 61 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

23. Podľa § 76 ods. 2 Zákona o rodine proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

24. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

25. Podľa § 77 ods. 2 Zákona o rodine práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

26. Vykonaným dokazovaním mal súd predovšetkým za preukázané, že maloletého A., po tom ako bol umiestnený v ústavnom zariadení z dôvodu jeho repatriácie zahraničným orgánom matka, ani žiaden iný z príbuzných nekontaktoval. Otcovstvo k dieťaťu určené nie je, matka sa zdržiava na neznámom mieste. Vykonaným dokazovaním bolo tiež zistené, že v súčasnej dobe nie je iná vhodná osoba, ktorá by maloletého mohla prevziať do náhradnej osobnej starostlivosti. Súrodenecké väzby z dôvodu veku nie sú žiadne, súrodenci sa nachádzajú pri rôznych subjektoch. Z blízkych osôb tak nemá nikto zabezpečené vhodné bytové ani osobnostné podmienky na prevzatie starostlivosti. Dieťa bolo zaradené do programu sprostredkovania náhradnej rodinnej starostlivosti.

27. V tomto konkrétnom prípade súd s poukazom na vyššie uvedený skutkový stav a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami nariadil u maloletého A. ústavnú starostlivosť, pretože mal zato, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v jeho záujme, najmä s poukazom na skutočnosti vyplývajúce zo správy navrhovateľa, obce Gortva ako aj Centra pre deti a rodiny Mlynky – Biele Vody, ako aj zo

skutočností opísaných v samotnom návrhu. Zároveň súd rozhodol, že ho umiestňuje na výkon do Centra pre deti a rodiny Mlynky – Biele Vody, kde sa v súčasnej dobe už aj nachádza.

28. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd zároveň určil povinnosť matke prispievať na výživu maloletého v minimálnej zákonom stanovenej výške po 30% zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, keďže majetkové pomery matky nie sú známe, pričom doteraz známe pomery odôvodňujú určenie výživného v určenej výške, a to do rúk Centra pre deti a rodiny Mlynky – Biele Vody, od právoplatnosti rozsudku.

29. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Predpokladom priznania náhrady trov konania v mimosporovom konaní je procesný návrh účastníka konania. Vzhľadom k skutočnosti, že takýto procesný návrh účastníka nebol podaný, súd rozhodol že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané (§ 127 a § 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP).